

ADRODDIAD BLYNYDDOL

2012/13

SWYDDFA **COMISIYNYDD HEDDLU**
A THROSEDD GOGLEDD CYMRU

OFFICE OF THE **POLICE & CRIME**
COMMISSIONER NORTH WALES

Cynnwys

Cyflwyniad.....	3
Adran Un: Y Cynllun Heddlu a Throsedd.....	4
Cynnydd hyd yma.....	4
Lleihau trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol.....	5
Diogelu pobl a lleihau niwed.....	5
Darparu gwasanaeth o ansawdd sy'n bodloni anghenion ein cymunedau.....	6
Cynllun Troseddau Cefn Gwlad.....	7
Darparu gweithlu medru, trefnus a arweinir yn dda.....	7
Adran Dau: Cyflawni rôl y Comisiynydd Heddlu a Throsedd.....	8
Arian a Chyllid.....	9
Cyllideb yr Heddlu.....	9
Cronfa'r Comisiynydd 2013/14.....	9
Cronfa'r Comisiynydd 2014/15.....	9
Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd.....	9
Atodiad A – Dosbarthiad Cronfa'r Comisiynydd 2013/14.....	10

Cyflwyniad

Cefais f'ethol yn Gomisiynydd Heddlu a Throsedd cyntaf Gogledd Cymru ym mis Tachwedd 2012. Mae rôl y Comisiynydd, sydd wedi disodli Awdurdod Heddlu Gogledd Cymru, yn rhoi dyletswydd arnaf i ddarparu gwasanaeth heddlu effeithiol ac effeithlon sy'n dangos gwerth am arian, ac, yn bennaf oll, yn gostwng trosedd.

Dyma f'adroddiad blynyddol cyntaf yn unol â gofynion Adran 12 Deddf Diwygio'r Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol (Y Ddeddf). Er mai dim ond ers chwe mis yr wyf wedi bod yn y swydd, mae'n ofynnol o hyd i mi baratoi adroddiad blynyddol. Am y rheswm mai cyfnod o chwe mis yn unig y rhoddir sylw iddo, bydd yr adroddiad yn amlwg yn fyrrach nag a fydd yn y dyfodol. Bydd yn grynodedb o sut yr wyf wedi cyflawni fy swyddogaethau hyd yma a'r cynnydd yr wyf wedi ei wneud yn ystod y cyfnod hwn o ran diwallu amcanion fy Nghynllun Heddlu a Throsedd.

Fel eich cynrychiolydd etholedig, fi yw eich llais mewn materion plismona. Rwy'n gyfrifol am ddal Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru yn atebol ac am sicrhau bod yr Heddlu'n bodloni anghenion y cymunedau a wasanaethir ganddo. Fel Comisiynydd rwy'n atebol i'r Panel Heddlu a Throsedd sy'n cynnwys 12 cynrychiolydd cymunedol sy'n craffu ar fy ngwaith ac yn fy nall yn atebol.

Fy ngweledigaeth yw Gogledd Cymru lle mae pobl yn teimlo'n saff ac yn ddiogel yn eu cartrefi ac mewn mannau cyhoeddus. Rwyf eisiau gweld gostyngiad arwyddocaol mewn troseddau sy'n seiliedig ar ddiodefwr. Rwy'n credu y bydd gwneud yr heddlu'n fwy gweladwy yn ogystal â mentrau eraill sy'n cael eu cyflwyno ar hyn o bryd yn cynorthwyo i leihau trosedd a gwneud i bobl deimlo'n fwy diogel.

Rwyf wedi amlinellu fy ngweledigaeth yn fy Nghynllun Heddlu a Throsedd. Paratoi'r cynllun fu prif ganolbwynt fy ngwaith dros y chwe mis diwethaf ac fe'i datblygwyd ar ôl ymgynghori â'r Heddlu a sefydliadau partner eraill, grwpiau cymunedol a'r cyhoedd. Mae'n seiliedig ar bedwar prif amcan a fydd yn cynnal gwaith Heddlu Gogledd Cymru dros y pum mlynedd nesaf.

Tasg bwysig arall yn ystod fy misoedd cyntaf yn y swydd oedd trefnu cyllideb yr Heddlu a gosod y praesept treth cyngor ar gyfer 2013/14. Gyda chymeradwyaeth y Panel Heddlu a Throsedd, codais y treth cyngor 3.98% er mwyn talu am 51 swyddog heddlu ychwanegol.

Dros y misoedd a'r blynyddoedd i ddod byddaf yn adeiladu ar y sylfeini a osodwyd yn ystod fy chwe mis cyntaf yn y swydd. Byddaf yn parhau i weithio ochr yn ochr â'r heddlu, partneriaid a chymunedau Gogledd Cymru tuag at wireddu amcanion y cynllun, sef sicrhau diogelwch yn y cartref ac mewn mannau cyhoeddus a phlismona gweladwy.

Rwy'n ddiolchgar i'r Prif Gwnstabl a'i staff am y gefnogaeth ragorol y maent wedi'i rhoi i mi yn ystod yr ychydig fisoedd heriol cyntaf yn fy swydd, felly hefyd i'm staff am eu cefnogaeth gref ac effeithiol. Yr wyf wedi ymddangos gerbron y Panel Heddlu a Throsedd ar nifer o achlysuron yn ystod y chwe mis agoriadol hwn a dros y cyfnod hwn mae'r aelodau wedi craffu ar fy nghyllideb, fy Nghynllun Heddlu a Throsedd ac ar benodiadau statudol fy swyddfa. Rwy'n ddiolchgar iddynt am eu beirniadaeth adeiladol, eu hawgrymiadau a'u hanogaeth. Rhaid dweud fy mod wedi bod yn ffodus iawn o ran y bobl yr wyf yn gweithio â nhw.

Winston Roddick CB QC
Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Adran Un: Y Cynllun Heddlu a Throsedd

Fel y Comisiynydd Heddlu a Throsedd, arna' i y mae'r cyfrifoldeb statudol am gyfeiriad strategol plismona yng Ngogledd Cymru a'r Prif Gwnstabl sy'n gyfrifol am faterion gweithredol.

Mae'r cyfeiriad strategol hwnnw wedi'i amlinellu yn y Cynllun Heddlu a Throsedd a gyhoeddais ym mis Mawrth eleni. Bydd y cynllun yn cael ei adolygu a'i addasu'n rheolaidd yng ngoleuni materion fydd yn dod i'r amlwg a barn rhanddeiliaid a'r cyhoedd.

Mae'r Cynllun yn cynnwys pedwar prif amcan allweddol sy'n darparu fframwaith ar gyfer datblygu a gwella'r Heddlu mewn ffordd fydd yn lleihau trosedd ac yn sicrhau bod pobl yn ddiogel yn eu cartrefi ac yn saff mewn mannau cyhoeddus.

Yr Amcanion Heddlu a Throsedd yw:

1. Lleihau trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol
2. Amddiffyn pobl a lleihau niwed.
3. Darparu Gwasanaeth o Ansawdd sy'n bodloni anghenion ein cymunedau.
4. Sicrhau gweithlu trefnus, medrus a arweinir yn dda

Mae'r cynllun yn amlygu nifer o faterion allweddol sy'n berthnasol i bob rhan o Ogledd Cymru. Mae'r rhain yn cynnwys:

- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol
- Cam-drin domestig ac ymosodiadau rhywiol
- Camddefnyddio sylweddau
- Troseddau Cefn Gwlad
- Diogelwch y ffyrdd

Mae'r Prif Gwnstabl wedi llunio cynllun gweithredu sy'n rhoi manylion ynghylch sut y bydd Heddlu Gogledd Cymru'n mynd i'r afael â'r materion hyn a sut y maent yn bwriadu diwallu'r pedwar amcan allweddol. Drwy gyfarfodydd ac adroddiadau rheolaidd, gan gynnwys cyfarfodydd y Bwrdd Gweithredol Strategol, byddaf yn mesur ac yn monitro perfformiad yr heddlu yn erbyn y cynllun gweithredu hwnnw.

Cynnydd hyd yma

Er na chafodd y cynllun ei fabwysiadu'n ffurfiol tan yn eithaf diweddar, mae nifer o fentrau blaengar a phwysig eisoes wedi'u datblygu ac rydym wedi cynnwys crynodeb o rywfaint o'r gweithgaredd yr ymgwymerwyd ag o hyd yma yn erbyn pob un o'r amcanion heddlu a throsedd.

Dangosodd perfformiad 2012/13 ostyngiadau sylweddol yn y rhan fwyaf o fathau o drosedd, gyda 4,381 yn llai o bobl wedi dioddef troseddau seiliedig ar ddiodeffwr (gostyngiad o 11.6%) a 3,550 yn llai o ddiogyddiadau o ymddygiad gwrthgymdeithasol (gostyngiad o 11.6%).

Mae'r Prif Gwnstabl a'r Heddlu wedi gweithio'n ddiflino i leihau trosedd yn ystod 2012/13 ac rwy'n hyderu y gallwn ostwng trosedd fwy fyth eleni drwy ganolbwyntio ar ddulliau atal trosedd.

Lleihau trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol

Dengys ffigyrau perfformiad diwedd blwyddyn 2012/13 bod:

- Troseddau seiliedig ar ddiodefwyr wedi gostwng 11.6% gyda **4,381 yn llai o ddiodefwyr**
- Trais gydag anaf wedi gostwng 7% gyda **314 yn llai o ddiodefwyr**
- Trais heb anaf wedi gostwng 5% gyda **217 yn llai o ddiodefwyr**
- Byrgleriaethau o gartrefi wedi gostwng 16.2% gyda **304 yn llai o ddiodefwyr**
- Byrgleriaethau heb fod o gartrefi wedi gostwng 14.3% gyda **502 yn llai o ddiodefwyr**
- Ysbeiliad wedi gostwng 8.8% gyda **14 yn llai o ddiodefwyr**
- Dwyn cerbydau wedi gostwng 17.3% gyda **123 yn llai o ddiodefwyr**
- Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (YG) wedi gostwng 11.6%, sef gostyngiad o **3,550 yn y nifer o ddigwyddiadau**

Credaf nad oes dim mor effeithiol o ran atal a lleihau trosedd na phresenoldeb gweladwy'r heddlu. Rwyf wedi addo y byddaf yn gweithio gyda'r heddlu i gynyddu gwelededd swyddogion gyda'r nod o atal trosedd a rhoi tawelwch meddwl i'r cyhoedd. Bydd yr ychwanegiad o 51 swyddog rheng flaen yn cyfrannu at hyn.

Mae'r Prif Gwnstabl wedi dechrau gweithredu rhaglen lleihau trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol yr heddlu, sy'n canolbwyntio ar leihau troseddau seiliedig ar ddiodefwyr ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, gan adeiladu ar y gostyngiadau mewn troseddau a gafwyd yn 2012/13. Mae'r Heddlu hefyd wrthi'n datblygu plismona seiliedig ar dystiolaeth ymhellach er mwyn sicrhau fod gweithgaredd plismona wedi'i dargedu at y meysydd cywir a bod mentrau sy'n effeithiol o ran lleihau trosedd yn cael eu cydnabod ac y gwneir defnydd ehangach ohonynt.

Mae'r Heddlu'n edrych ar ei ddulliau o ymateb i ddigwyddiadau er mwyn sicrhau ei fod yn ymateb mewn modd cymesur a phriodol. Bydd hyn yn adeiladu ymhellach ar fenter beilot sydd ar waith yn Ne Sir y Fflint.

Rwyf wedi derbyn adborth cadarnhaol ynghylch gwaith partneriaeth yng Ngogledd Cymru, fodd bynnag mae hwn yn faes y gallwn ei ddatblygu ymhellach, ynghyd â datblygu cyfleoedd i gydweithio mwy â'n partneriaid lleol. I'r perwyl hwnnw bydd rôl y Dirprwy Gomisiynydd Heddlu a Throsedd yn cefnogi fy nghyfraniad i tuag at ddatblygiad a darpariaeth gwaith partneriaeth. Mae'r swydd wag yn cael ei hysbysebu ar hyn o bryd.

Diogelu pobl a lleihau niwed

Gyda fy nghefnogaeth lawn, mae Heddlu Gogledd Cymru yn sefydlu tîm dynodedig i ymchwilio i drais rhywiol a throseddau rhyw difrifol. (Tîm Amethyst). Bydd Tîm Amethyst, a fydd yn darparu cefnogaeth i ddiodefwyr trais a throseddau rhyw difrifol mewn modd sensitif a phriodol a bydd yn cynnwys Ditectif Brif Arolygydd, Ditectif Arolygydd, 3 Ditectif Ringyll, 12 Ditectif Gwnstabl a chwe swyddog heddlu wedi'u hyfforddi'n arbennig. Mae'r gwaith o sefydlu'r tîm ar y gweill ac un o'r amcanion fydd sicrhau y bydd modd darparu cefnogaeth arbenigol drwy gyfrwng y Gymraeg.

Drwy barhau i gydweithio â phartneriaid megis Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr a grwpiau cymorth i ddiodefwyr, mae'r Heddlu'n gweithio tuag at wella ansawdd a chysondeb ymateb yr heddlu i'r troseddau hyn fwy fyth.

Yn sgil yr ymchwiliad i honiadau diweddar o gamdriniaeth hanesyddol yn y system ofal yng Ngogledd Cymru (Ymgyrch Pallial) daeth saith deg chwech o achwynyddion newydd ymlaen. Casgliad yr ymchwiliad hyd yma yw “nad oes unrhyw dystiolaeth wedi dod i'r amlwg o gamymddygiad systemig na sefydliadol ar ran swyddogion na staff Heddlu Gogledd Cymru mewn perthynas â'r mater hwn.”

Fe wnes i gefnogi datganiadau'r Prif Gwnstabl ynghylch y casgliadau a'i weithredoedd mewn perthynas â'r ymchwiliad. Mae safonau ymchwilio a'r gefnogaeth a roddir i ddioddefwyr wedi gwella'n sylweddol yn y blynyddoedd diweddar, a bydd y tîm dynodedig yn gwella'r gallu a'r capasiti yng Ngogledd Cymru i ddelio â'r troseddau hyn fel mater o flaenoriaeth.

“Dydy hi byth yn rhy hwyr i riportio camdriniaeth”.
Mark Polin, Prif Gwnstabl Heddlu Gogledd Cymru

Mae rheoli'r troseddwyr mwyaf peryglus a threisgar yn hanfodol ar gyfer diogelwch pobl Gogledd Cymru ac mae'n rhywbeth na ellid ei ddarparu heb drefniadau aml-asiantaeth diogelu'r cyhoedd (MAPPA). Mae'r Prif Gwnstabl yn gweithio â phartneriaid i ddatblygu canolfan ddiogelu aml-asiantaeth. Bydd y peilot yn ceisio gwella gweithio traws sector er mwyn darparu gwell deilliannau i aelodau mwyaf bregus ein cymunedau.

Rwyf wedi penderfynu parhau i roi cefnogaeth ariannol i raglen sy'n darparu cefnogaeth i droseddwyr â phroblemau camddefnyddio sylweddau sy'n cyfrannu tuag at eu hymddygiad troseddol. Mae'r gwaith yn ymwneud â'r rhaglen 'profi ar ôl arestio' a'r trefniadau atgyfeirio ar ôl arestio ar gyfer unigolion â phroblemau camddefnyddio sylweddau.

Darparu Gwasanaeth o Ansawdd sy'n bodloni anghenion ein cymunedau

Mae'n bwysig gwrando ar farn pobl Gogledd Cymru a sicrhau bod eu safbwyntiau'n cael eu cynrychioli mewn materion plismona. Rwyf wedi ymrwymo i ymgysylltiad agored a thryloyw a chyfathrebu dwy ffordd rhyngof i a'r cyhoedd a'u cynrychiolwyr, yn ogystal ag â'r Heddlu, partneriaid statudol a sefydliadau cyhoeddus, preifat a gwirfoddol eraill.

Mae ymgysylltiad cymunedol wedi bod yn rhan bwysig o ddatblygu'r Cynllun Heddlu a Throsedd. Ystyriwyd adborth gan amrediad eang o sefydliadau ac unigolion yn ystod y broses o adnabod yr amcanion a'r blaenoriaethau ar gyfer gweithredu. Bydd gwrando ar safbwyntiau pobl ynghylch materion cysylltiedig â phlisona a throseddau yng Ngogledd Cymru yn parhau i fod yn hollbwysig o ran fy ngalluogi i gadw golwg ar effaith y Cynllun.

Dros y misoedd nesaf byddaf yn cyhoeddi'r Cynllun Ymgysylltiad ac yn ffurfioli trefniadau gyda'r Heddlu ar gyfer cyd ymgysylltu â'r cyhoedd a phartneriaid allweddol eraill sy'n gweithio ym maes diogelwch cymunedol neu gyfiawnder troseddol. Bydd hyn yn gwella fy ngallu i wrando ac ymateb i gymunedau Gogledd Cymru.

Fel rhan o'r gwaith hwn mae'r Heddlu hefyd wedi dechrau edrych ar y posibilrwydd y gellid defnyddio swyddogion cefnogi cymuned yr heddlu mewn cyd-destun 'tasgio cyfranogol'. Mae'r gwaith hwn ar y camau ymchwil cychwynol ar hyn o bryd ond mewn egwyddor rydym yn canolbwyntio ar y posibilrwydd y gallai cymunedau ddylanwadu ar y ffordd y bydd Swyddogion Cefnogi Cymuned yn defnyddio'u hamser. Byddwn yn adrodd yn ôl yn 2014 ar ganlyniadau'r astudiaeth dichonoldeb arloesol hwn a fydd yn edrych ar y posibilrwydd o gynnwys cymunedau yn y gwaith o sicrhau fod swyddogion cefnogi cymuned yn canolbwyntio ar feysydd sydd yn flaenoriaeth i bobl leol.

Cynllun Troseddau Cefn Gwlad

Yn dilyn cyfarfodydd â chymunedau gwledig ledled Gogledd Cymru daeth i'r amlwg fod troseddau cefn gwlad yn fater sy'n peri cryn bryder. Gofynnais felly i'r Heddlu greu cynllun gweithredol i fynd i'r afael â'r broblem. Mae Cynllun Troseddau Cefn Gwlad Gogledd Cymru'n cael ei ddatblygu mewn partneriaeth agos ag undebau ffermio Cymru, gan gynnwys y Ffederasiwn Ffermwyr Ifanc, a chaiff ei lansio'n swyddogol yn yr haf.

Wrth ddatblygu'r cynllun, byddwn yn rhoi sylw i'r materion isod:

- Gwella mesurau atal trosedd a diogelwch
- Lleihau achosion o ddwyn offer, disel, metel sgrap a cherbydau mewn ardaloedd gwledig
- Lleihau achosion o ddwyn anifeiliaid
- Lleihau troseddau bywyd gwyllt ac amgylcheddol
- Sicrhau presenoldeb plismona mewn marchnadoedd a digwyddiadau gwledig
- Lleihau arson
- Cyfathrebu'n effeithiol â chymunedau gwledig drwy ddefnyddio negeseuon testun ac e-bost.
- Delio â phroblemau sy'n dechrau dod i'r amlwg er mwyn cynnal diogelwch y cyhoedd.

O dan y Cynllun Troseddau Cefn Gwlad, bydd tîm o swyddogion yn cael eu neilltuo'n arbennig i fynd i'r afael â throseddau mewn ardaloedd gwledig. Eisoes, fe enwebwyd chwe SCCH ar gyfer y tîm a bydd swyddi newydd sbon ar gyfer Swyddogion Troseddau Cefn Gwlad yn cael eu hysbysebu yn y dyfodol agos.

Darparu Gweithlu medru, trefnus a arweinir yn dda

Cynyddais y praesept treth cyngor 3.98% yn 2013/14 er mwyn atgyfnerthu plismona rheng flaen. Mae'r cynnydd hwn wedi lleddfu effeithiau toriadau'r llywodraeth ganolog ac wedi galluogi buddsoddiad mewn 51 swydd cwnstabl ychwanegol. Bydd yr heddlu'n recriwtio i'r swyddi newydd hyn dros y misoedd i ddod. Bydd 37 o'r 51 yn cael eu defnyddio fel cwnstabliaid patrôl o fewn plismona lleol.

Mae'r Prif Gwnstabl a minnau hefyd wedi penderfynu gosod y cyflog cychwynnol ar gyfer swyddogion newydd ar £22,000 y flwyddyn gan ein bod am ddenu'r ymgeiswyr gorau posibl. Drwy ymuno â'r heddlu gall pobl wasanaethu eu cymunedau ac mae'r heddlu hefyd yn cynnig cyfleoedd gyrfa gwych. Mae'n rhaid i bob swyddog gychwyn ar reng cwnstabl, felly er mwyn adeiladu'r heddlu gorau ar gyfer y dyfodol mae angen i ni allu cystadlu â chyflogwyr eraill a ddenu'r ymgeiswyr gorau posibl.

Un rhaglen a gomisiynwyd yw edrych ar sut y gall technoleg data symudol gynorthwyo swyddogion a staff rheng flaen yn well a'u galluogi i dreulio rhagor o amser gyda'r cyhoedd ac osgoi siwrneiau diangen i ddefnyddio offer TG mewn gorsafoedd.

Ar hyn o bryd mae'r Prif Gwnstabl yn cynnal 20 sioe deithiol ar draws Gogledd Cymru er mwyn gallu cyfathrebu wyneb yn wyneb â swyddogion a staff a cheisio adborth ganddynt a fydd yn ei gynorthwyo i wella'r gwasanaeth yn ogystal â sôn am yr amcanion o fewn y cynllun heddlu a throsedd.

Adran Dau: Cyflawni rôl y Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Fy mhrif swyddogaethau yw:

- sicrhau heddlu effeithiol ac effeithlon ar gyfer Gogledd Cymru
- dal y Prif Gwnstabl yn atebol am y modd y mae'n arfer ei swyddogaethau
- dwyn partneriaid diogelwch cymunedol a chyfiawnder troseddol ynghyd
- cydweithio â'r comisiynwyr heddlu a throsedd eraill a llunio a gweithredu strategaethau ar draws ardaloedd yr heddluoedd

Rwyf wedi ymdrechu i berfformio'r cyntaf o'r swyddogaethau hyn drwy weithredu'r strategaeth a nodais yn fy Nghynllun Heddlu a Throsedd ac, yn benodol, drwy gyflawni'r pedwar amcan heddlu a throsedd, sef lleihau trosedd ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, diogelu pobl a lleihau niwed, darparu gwasanaeth o ansawdd sy'n bodloni anghenion ein cymunedau a hyrwyddo gweithlu trefnus, medrus a arweinig yn dda. Er ei bod yn rhy gynnar ar hyn o bryd i ddweud a wyf wedi llwyddo i gyflawni'r swyddogaeth hon ai peidio, mae arwyddion fy mod yn llwyddo. Rwy'n derbyn fod sawl ffordd o fesur effeithiolrwydd, ond mae'n debyg mai'r gostyngiad sylweddol mewn trosedd yw'r dangosydd gorau.

Y prif gyfrwng yr wyf yn ei ddefnyddio i ddal y Prif Gwnstabl yn atebol yw'r Bwrdd Gweithredol Strategol yr wyf yn ei gadeirio ac y mae'r Prif Gwnstabl a'i Uwch Swyddogion yn aelodau ohono. Mae'r Bwrdd yn cyfarfod yn rheolaidd ac yn y cyfarfodydd byddaf yn derbyn adroddiadau ar sawl agwedd ar swyddogaethau'r Prif Gwnstabl gan gynnwys yn benodol ystadegau trosedd ar gyfer y cyfnod yn union cyn y cyfarfod, y crynodeb misol o berfformiad sy'n cynnwys gwybodaeth leol am berfformiad, canlyniadau arolygon swyddogion a staff ac arolygon o fodlonrwydd y cyhoedd. Nid yw f'ymgysylltiad â'r Prif Gwnstabl a'i uwch aelodau o staff yn gyfyngedig i gyfarfodydd yn y Bwrdd Strategol Gweithredol – mae ymgysylltiad parhaus ar ddarpariaeth yn erbyn yr amcanion cytunedig a chyhoeddir gwybodaeth ar gyfnodau rheolaidd. Mae'r deunydd a gyhoeddir yn cynnwys f'arsylwadau a'm sylwadau i, a gweithredoedd cytunedig yn deillio o'r crynodebau o berfformiad.

Yn atgyfnerthu'r swyddogaeth oruchwyliol hon mae fy nghyfarfodydd rheolaidd ag Arolygwyr Heddluoedd ei Mawrhydi a phennaeth Comisiwn Cwynion Annibynnol yr Heddlu a'u hadroddiadau ar berfformiad Heddlu Gogledd Cymru.

Elfen arall sy'n atgyfnerthu'r swyddogaeth oruchwyliol yw'r Panel Archwilio a sefydlais yn ddiweddar ar y cyd â'r Prif Gwnstabl - mae'r Panel yn gyfrifol am gadw llygad ar berfformiad y Prif Gwnstabl yn ogystal ag ar fy mherfformiad i.

Mae cydweithio â'r comisiynwyr heddlu a throsedd eraill a llunio a gweithredu strategaethau ar draws ardaloedd yr heddluoedd yn swyddogaeth bwysig arall o fewn y tirlun llywodraethu newydd ac y cyfrannu tuag at ddarparu'r Gofyniad Plismona Strategol. Rwyf wedi ymdrechu i gyflawni'r swyddogaeth bwysig hon drwy gyfarfodydd rheolaidd gyda Chomisiynwyr eraill Cymru a'u Prif Gwnstabiliaid er mwyn trafod buddiannau cyffredin a materion trawsffiniol yn benodol. Y mae hefyd gynlluniau yn eu lle i archwilio cyfleoedd pellach i gydweithio rhwng Heddlu Gogledd Cymru a Heddlu Swydd Gaer yn y dyfodol. Yr wyf yn cyfarfod yn rheolaidd â chomisiynwyr Gogledd Orllewin Lloegr i drafod materion trawsffiniol a materion cyffredin eraill. Mae'r gwaith cydweithio rhwng Heddlu Gogledd Cymru a heddluoedd Gogledd Orllewin Lloegr yn arbennig o bwysig i blismona yng Ngogledd Cymru gan fod ein daearyddiaeth yn golygu ein bod yn rhannu blaenoriaethau ar gyfer mynd i'r afael â throseddau difrifol a threfnedig, yn ogystal â darparu cydweithredu gweithredol ar gyfer gwasanaeth yr heddlu.

Arian a Chyllid

Cyllideb yr Heddlu

Rwy'n gyfrifol am bennu'r arian fydd ar gael i'r Prif Gwnstabl i'w alluogi i ddarparu plismona yng Ngogledd Cymru. Clustnodwyd cyllideb net o £141 miliwn ar gyfer 2013/14

Daw 56% o gyllid yr heddlu o'r grant plismona a geir gan y Swyddfa Gartref a darperir 44% gan drethdalwyr lleol.

Cronfa'r Comisiynydd 2013/14

Mae Deddf yr Heddlu a Chyfrifoldeb Cymdeithasol 2011 yn fy ngalluogi i ddyfarnu grantiau i bartneriaid, sefydliadau cyhoeddus neu grwpiau gwirfoddol fydd yn gallu cynnal amcanion a nodau'r Cynllun Heddlu a Throsedd.

Mae'r Swyddfa Gartref wedi cadarnhau mai Cronfa'r Comisiynydd yn 2013/14 fydd £1,379,000 (gostyngiad o £174,734 o gymharu â 2012/13), Mae Cronfa'r Comisiynydd yn cynnwys ffynonellau nawdd a oedd yn y gorffennol wedi'u neilltuo gan gynnwys arian y Rhaglen Ymyriadau Cyffuriau, Grant Profion Cyffuriau DIP a nawdd atal troseddau a chamddefnyddio sylweddau ymysg yr ifanc).

Yr wyf wedi penderfynu cynnal y *status quo* yn y flwyddyn drawsnewidiol (2013/14) er mwyn cefnogi partneriaid a darparwyr gwasanaeth wrth iddynt baratoi ar gyfer newidiadau. Gellir gweld dyraniad y nawdd yn Atodiad A. Byddaf yn rhoi diweddariad ar ganlyniadau'r mentrau hyn yn f'adroddiad blynyddol ar gyfer 2013/14 ac yn eu defnyddio wrth ystyried yr adolygiad o wasanaethau a gomisiynir.

Cronfa'r Comisiynydd 2014/15

Drwy gydol y flwyddyn hon byddaf yn adolygu'r rhaglenni a noddir ar hyn o bryd. Yr wyf wedi penderfynu y bydd o leiaf 5% o'r gronfa'n cael ei defnyddio i noddi prosiectau cymunedol a phrosiectau sector gwirfoddol yn 2014/15 er mwyn cefnogi gweithgaredd atal trosedd a diogelwch cymunedol ar draws Gogledd Cymru.

Byddaf yn gweithio drwy Fwrdd Cymunedau Diogelach Gogledd Cymru i ddatblygu rhaglen gomisiynu fydd yn cynnal ymdrechion lleihau trosedd ledled yr ardal.

Swyddfa'r Comisiynydd Heddlu a Throsedd

Rwyf wedi penderfynu gosod cyllideb flynyddol o £731,174.00 ar gyfer 2013/14, sef yr un lefel â chyllideb Awdurdod yr Heddlu yn ystod ei dymor olaf. Mae hyn yn cyfateb i 0.5% o'r gyllideb gyfan ar gyfer plismona yng Ngogledd Cymru. Ar hyn o bryd mae gennym chwe aelod o staff yn y swyddfa ac rydym yn cynllunio ar gyfer lefel staffio o ddeg (mae tair o'r swyddi'n rhai rhan amser ar hyn o bryd).

Atodiad A – Dosbarthiad Cronfa'r Comisiynydd 2013/14

Ers mis Ebrill 2013 mae'r Comisiynydd yn gyfrifol am y gronfa Diogelwch Cymunedol. Mae Partneriaethau Diogelwch Cymunedol wedi penderfynu ar ddsbarthiad yr arian yn eu hardal ar gyfer cyllid sydd wedi'i ddyrannu i bob ardal partneriaeth. Mae'r gronfa wedi'i dyrannu fel â ganlyn:

Derbynydd	Diben	Swm
Partneriaeth Diogelwch Ynys Môn a Gwynedd	Cydlynnydd Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (Gwynedd):	£21,000
Cyfanswm: £62,970.31	Gofal a Thrwsio Gwynedd (gosod offer gwella diogelwch ar gyfer pobl sydd â risg uchel o ddiodef Trais Domestig ac anfon Teleofal mewn achosion o Drais Domestig (risg uchel MARAC)	£10,000
	TCC <i>Street Hawk</i> y gellir ei adleoli a thaliad rhent Teleofal Trais Domestig (Gwynedd)	£4,797.31
	Cost gosod a rhent, Teleofal mewn achosion Trais Domestig (risg uchel MARAC) (Ynys Môn):	£1,055.44
	Swyddog Lleihau YG (Ynys Môn):	£11,117.56
	Ymgynghorydd Trais Domestig Annibynnol (IDVA) (Ynys Môn):	£15,000
Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Conwy a Sir Ddinbych	Swyddog Ymddygiad Gwrthgymdeithasol ar y cyd Conwy a Sir Ddinbych	£24,000
Cyfanswm: £75,655.82	<i>Prosiectau Blaenoriaethau Lleol:</i>	
	Glanhau graffiti sarhaus	£6,000
	Cynnal a chadw giât llwybr	£9,000
	TCC	£10,000
	Arwyddion dim galwyr digroeso	£4,000
	Prosiect Cartrefi Diogelach	£10,000
	Gwarchod y Gymdogaeth	£4,655.82
	Gweithiwr Allgymorth Cydraddoldeb Hil	£8,000
Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Sir y Fflint	Ymgynghorydd Trais Domestig Annibynnol (IDVA)	£8,875.00
Cyfanswm: £44,126.50	Cydlynnydd Atal Ymddygiad Gwrthgymdeithasol (YG) Sir y Fflint	£16,170.25
	Swydd Prif Swyddog Gwarchod y Gymdogaeth	£19,081.25

Partneriaeth Diogelwch Cymunedol Wrecsam	Cydlynu Atal Trais Domestig a Thrais Rhywiol ac Eiriolwyr Trais Domestig Annibynnol	£15,000
	Ymgyrchoedd Tawelu Meddwl a Chyfathrebiadau	£8,000
Cyfanswm: £49,127.56	Datblygu a Chyfathrebiadau Cynlluniau Gwarchod	£12,585.56
	Prosiect Gwylidwriaeth TCC	£9,000
	Gwella Diogelwch	£4,542
Gwasanaeth Cyfiawnder Gwynedd ac Ynys Môn	Cyfraniad tuag at gyflog y swydd Gweithiwr Cymdeithasol Atal (ariennir ar y cyd o'r grant BCT)	£10,000
	Cyfraniad tuag at gyflog y swydd Nyrs Camddefnyddio Sylweddau (ariennir ar y cyd o'r grant BCT)	£6,464
Cyfanswm: £16,464		
Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid Conwy a Sir Ddinbych	Cyfraniad tuag at gyflog y Swyddog Camddefnyddio Sylweddau (ariennir ar y cyd gan y SCT)	£20,384
Cyfanswm: £20,384		
Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid Wrecsam	Cyfraniad tuag at gost Gweithiwr Atal, Cyfiawnder Troseddol (ariennir ar y cyd gan y SCT)	£15,029
Cyfanswm: £15,029		
Gwasanaeth Cyfiawnder Ieuenctid Wrecsam	Cyfraniad tuag at raglen atal blwyddyn naw	£19,695
Cyfanswm: £19,695		
Rhaglen Ymyrraeth Cyffuriau Gogledd Cymru (DIP)	Gwasanaethau Ymyrraeth Cyffuriau ac Atgyfeirio ar ôl Arestio	£650,000
	Presgripsiynu ar ôl Carchar	£148,160
Cyfanswm: £892,662.59	Tîm Rheoli Rhanbarthol	£106,000
	Ystâd	£52,500
	Trwydded System TG	£2,400
	<i>Cyfanswm cost y rhaglen: £959,060.00 (£66,397.41 o ffynonellau ariannu eraill)</i>	
Heddlu Gogledd Cymru	Cyfraniad tuag at 'Raglen Profi am Gyffuriau' i dalu am ran o gostau staffio'r rhai hynny sy'n rhoi profion cyffuriau yn y ddalfa.	£182,825
Cyfanswm: £182,825		

Swyddfa Comisiynydd Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru

Glan y Don, Bae Colwyn LL29 8AW

Ffôn **01492 805486** Ffacs **01492 805489**